

א) לעיל כא: נדרים פנ;
ב) והסופות ממשנה זו ממאזים לעיל כ: א) לעיל שם נדרים פנ; ד) [גמט מ: וס"ט, ט) קדושת פא: ו) [מוספתא פ"ג, ז) [כריתות יח, ט) כוריות י: ג] גי' ע"י לא ס"ד דלמך ר' יוחנן, י) הוריות י: כ) ס"א נמתק, ל) ועי' ח"מ מגיה דשניהם אפורים ואזני יכול להפך ושיך לעיל בקדושה, א) [במדבר ל, ט) מכתן ש"ב ע"ב, ט) [כריתות י: ז] וי"ע מוס' יבמות מ, ומוס' ב"ק קי, ד"ה אכילה ומס' פסחים קז: ד"ה דלמל, ט) [עי' ח"א בחזיונות פרק ג דף י: ב, ט) ש"ך ע"ב, ג

נוסחת הריב"ן

א) ומתמיהן כגון דלמך:
ב) ממני: ג) דקמי דשניהן אין יוכל: ד) ע"א: ה) והא לא ידעם) לתפא כתיב: ו) ועלה בידו בשר חזיר גכרית: ז) ואפילו הכי [ול"ע: ט] טולן: ט) אמ מקמתן: י) כדמתיבי לאנשים אחים זו:

הגהות הב"ח

א) גמ' וה' יסלח לה במה הכתוב מדבר בנאשה שהפך: ב) שם ואחת של שומן אמר קרא ושה' ענו: ג) שם ושרים דרבי ה' צדיקים כ"ל: ד) וזו ו' נמתק: ה) ורש"י ד"ה ומתנין וכו' ומתמיהן קמני דיוכל להפך את שלה ורש"י ד"ה וברייתא:

גליון הש"ם

גמ' אמר ליה ר"ל האי רשע קרית ליה. עיין טורי אפן ר"ה דף כט ע"ב ד"ה איתוין:

הגהות מהר"ב

רנשבורג

א) רש"י ד"ה מ"ל וכו' פליגה זו וכו'. מ"ב ע"י א"מ: ב) ד"ה ואחד אכלו לטס אכילה גסה ממתמ תלוה שאוכלו בנעשו מ"ב: ג) וי"ב ע"י א"מ כדומת רש"י בזה לישב קדושת הומו: ד"ה פסח ודו"ק: ה) הו"ב ד"ה אפי' בן יהודה אומר ולא הו"י מן ולא נמתק, וי"ב והוא לא: ו) ד"ה על דבר וכו'. מ"ב ע"י א"מ מ"ש על מהרש"א בקדושת ועל הומו: כאן: ה) ד"ה פסח כו' מרוב שזבנו. מ"ב ע"י א"מ:

מוסף רש"י

מכת מרדות. רד"י (שבת מ:.) לאו מלקות ארבעים הוא אלא מכת מרדות, מכת רדיו מדרבנן (יבמות כג.) רדיו מכתהם שלא יינבל, בזה, ואין לה קצתה אלא עד שיקבל עליו (חזקוני קמא):

אישה הפסם וה' יסלח לה. אע"פ שאישה הפסם למינין סליחה, נמה הכתוב מדבר, ממלח שאישה הפסה מה שעברה ומה זו סליחה [קדושת פנ]. והיא לא ידעה. והוא שמה בין מיד ואף על פי שצחמה, כיון שהיא לאיסור נמשוה לריכה סליחה (שם). על דבר זה ידור הדרוים. שם לטס לט לזוות ידיו על זה, שאטו מתמיהן ויש כאן מילואות עון (שם). לשם אכילה (שם). שלא לטוס מלוא אלא מתמיהן לטוס קטנת סעודה (הוריות ט:.) אגן קאמריגן חדא דרך. דהו ילך גה וזה יכשל, גה, הכא שני דרכים. למה נזמנה לו אשמו ולה נזמנה לו אשמו (שם).

קמא דאכילה גסה לא שמה אכיל וא"כ איסור עבד שלא יצא ידי חובתו. וי"ל דהכי קאמר נהי דלא יצא ידי חובתו מאכילת פסח רשע קרי' ליה מה היה יכול לעשות אם הוא כבר שבע אין לו מלמנע מלאכול ואין ראו לקרותו רשע אם אכלו. וה"ל תירץ דתרי גזוני אכילה גסה הוו התם מיירי שהוא כבר שבע שהוא קץ באוכל ומה שהיה אוכל אינו נהנה ממנו כלל. ובההיא אמרי' האוכל אכילה גסה ביה"כ טעור והכא מיירי שהוא שבע הרבה אבל אינו קץ במאכל: דהא דרך שבצדיק הולך בו ואינו נכשל והרשע נכשל והכא ב' דרכים זה בא על אשתו וזה בא על אחותו: הוא שנתכוון לשם עבירה כמ"ד ביבמות גי' אסור בכתו ואפי' למי"ד מותר מדור המבול ואילך נדרו עליהם נדר עתה ופרישו מרוב עריות. שהרי אם לא פירשו לא היו צריכים להשקותו יין: אח נפשע זה לוט שפירש מאברהם שנא' כי אנשים אחים אנתנו. מקרית עזו זה אברהם דכתיב ביה הביטו אל צור הצובתם ש"ע"י המריבה שפירש מאברהם גרם לו להיות שכן לאנשי סדום

ומתניסין] **דאמר** **הריני** **נוזר** **לגמרי** **ואם** **מאי**. כלומר ואם מי הוית נוזרה והלכן אי אמרה אמנ דניחא לה בזמירות הרי בעל יכול להפך לפי שלא תלה נדרו בזמרה ס [וומתני' י] דקתמי דיוכל להפך את שלה וברייתא ג [קמני דשניהן ט] יכול להפך: **מתני'** **הרי** **זו** **סופגת** **אם** **הארבעים**. מפרש לה לעיל (כא):

רבי יהודה אומר הספוג מכס מרדות.

אם לא נחמיצה בזמלקות מן הסודה תהא לוקה מכות מדרבנן כדי להוכיחה שלא תהא מוזה: **גמ'** **ס"ר אישה הפסם וה' יסלח לה כמה הכתוב מדבר.** אם בנאשה שנדרה והפך לה בעלה א] סליחה זו למת אלא כו' ז' ע"כ בנאשה שהפך לה בעלה] והיא לא ידעה הכתוב מדבר דהא כבר כתיב ואם ציוס שמוע אישה יניא אותה] ולייניו שהפך לה צידיעמה:

מי שנסחיון לאכול בשר חזיר ואלל

בשר טלה גרסי: **המסכוון לאכול**

בשר חזיר ו] גרסי: **דמעיקרא**

לאיסורא איכוון. דהא לא ידעה

דהפך לה בעלה ז] ומשום הכי

צריכה כפרה וסליחה: **אבל אשה**

דהפך לה בעלה. דקאי גבה בהמירא

אימא לא תיבטי סליחה: **דלא איקבע**

איסורא. דהוא סבור דשומן הוא:

אבל בשמי חסיכות אחת של חלב

ואחת של שומן. כההיא דאיסי בן

יהודה: **דאיקבע איסורא.** דהא

מיהא הוה ידע דחלד מינייהו של

חלב: **אימא לא ססגי ליה בנפשה**

וסליחה. דכמוזד דמי: **קמ"ל דלא**

שנא. ידע ט] כולו ולא שנא ידע

ט]מקלמו מנאזי אשס תלוי ומתכפר

לו: **ואחד אכלו לטס אכילה גסה.**

ב] או ממתמ תלוה שאכלו בנעבון:

מי דמי אגן אמריגן דעה דרך. הולך

אחד וכשלא אחד: **והכא שני דרכים.**

אשמו ואחוזו למה נזמנה לו אשמו

ולזה אחותו: **כל הפסוק הוה לטוס**

ענינה נאמר. ולכן אי אחת

יכול לזונו לקץ זכות: **ט** **הא נפשע**

זה לוט. שנקבל את לאצרהס

כדכתיב ו'לא גל תהי מריצה וגו'

כי אנשים אחים אנתנו (בבאשית י:)

מקרים עזו זה אצרהס. דכתיב:

הצטו אל צור חוצבתם (ישעיה נא):

ומדיינים

וסליחה דלא איקבע איסורא אבל ^ושתי חתיכות אחת של חלב ואחת של

שומן דאיקבע איסורא לא סגי ליה בכפרה וסליחה קמ"ל דלא שנא ^טאמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן

מאי דכתיב ^בכי ישרים דרכי ה' ^ו וצדיקים ילכו במ ופושעים יכשלו במ משל לשני בני אדם שצלו את

פסחיהן אחד אכלו לשום מצוה ואחד אכלו לשום אכילה גסה זה שאכלו לשום מצוה וצדיקים ילכו במ

וזה שאכלו לשום אכילה גסה ופושעים יכשלו במ ^טאמר ליה ר"ל האי רשע קרית ליה נהי דלא קא

עביד מצוה מן המוכחר פסח מיהא קא עביד אלא משל לשני בני אדם זה אשתו ואחותו עמו וזה אשתו

ואחותו עמו לזה נזדמנה לו אשתו ולזה נזדמנה לו אחותו זה שנזדמנה לו אשתו צדיקים ילכו במ וזה שנזדמנה

לו אחותו ופושעים יכשלו במ מי דמי אגן קאמריגן חדא דרך הכא שני דרכים אלא משל ללוט ושתי בנותיו

עמו הן שנתכוונו לשם מצוה וצדיקים ילכו במ הוא שנתכוין לשם עבירה ופושעים יכשלו במ ודלמא

הוא נמי לשום מצוה איכווין ^טאמר רבי יוחנן כל הפסוק הזה על שם עבירה נאמר ^ווישא לוט ^טותשא

אשת אדוניו את עיניה [את עיניו] ^וכי היא ישרה בעיני וירא ^זוירא אותה שכם בן חמור את כל ככר

הירדן ^בכי בעד אשה זונה עד ככר לחם כי כלה משקה ^אאלכה אחרי מאהבי נותני לחמי ומימי צמרי

ופשתי שמני ושיקויי והא מינס מינס אנים תנא משום רבי יוסי בר רב חוני למה נקוד על וי"ו ^יובקומה

של בכירה לומר שבשכבה לא ידע אבל בקומה ידע ומאי הוה ליה למיעבד מאי דהוה הוה נפקא

מינה דלפניא אחרינא לא איבעי למישתי חמרא: ^טדרש רבא מאי דכתיב ^יאח נפשע מקרית עזו

מי שאמר פרק רביעי נוזר

באשה שהפך לה בעלה והיא לא ידעה הכתוב מדבר. דלוי ידעה אמאי צריכה סליחה וכפרה לכפר:

והוא לא ידע ואשם ונשא עונו. בקרא דאשס תלוי כתיב: ועלה

בידו בשר חזיר. כגון חתיכה אחת ספק היא של חלב וספק

היא של שומן דס"ל לת"ק דאשס תלוי

אפילו אחתיכה אחת מיחייב ^ט:

איסי בן יהודה אומר ג] וליא

ידע ואשם ונשא עונו.

ולא פי' קרא דלעיל אלא כגון ז' ו

חתיכות אחת של חלב ואחת של שומן

דס"ל לאיסי בן יהודה דלא מיחייב

אשס תלוי אלא אחתיכה אחת משתי

חתיכות: **ע"ל** דבר זה ה' ד"ו. ראשי

המציאות ידע ולאשס הכתוב

מדבר בנאשה תלוי: **פסח מיהא**

קעביד. משמע דלחלה גסה שמה

אליה וקשה דבפרק בתרא דיומא

(דף פ:) קאמרי' האוכל אכילה גסה

ציה"כ פטור דלא שמה אכילה ואומר

ר"ת דתרי ענייני אכילות גסות יש

וההוא [דיומא] כגון שנפשו קשה

באכילה ה' מרוב שזבנו והכא שאין נפש

קשה אלא שאינו רעב לאכול למיאזוני:]

מי דמי אגן חד דרך קאמריגן.

שהלדיק הולך לו והרשע נכשל באותו

דרך עלמנו [והכא] הס שני דרכים

זזה בא על אשמו זה בא על אחותו:

צ"ל ושתי בנותיו הוא שנתכוון

לעבירה ופושעים יכשלו במ. והיינו

כמ"ד בפרק ד' מיתות (סנהדרין נח):

עוזב כוכבים אסור צבתו ואפילו

למי"ד מותר ככר פישו [האומות]

ועלמנו מעריות: **ויר"מא** איהו

נמי לשם שמים מביוון. שלא מלינו ז'

שהיה שטוף בזימה ומשני אצרהס

שטוף היה שנאמר וישא לוט וכל

הפסוק דרשינן לענינה:

והא מינס קאנינס. שהרי הסקוהו

יין וזהאי עוזדא לא היה

כוונמו לעצירה כלל ואמאי קרית

ליה פושע: **למה** נקוד על וי"ו

דובקומה לומר לך ^טדהרי הוא כמאל

דליתיה דצקומה יק ^ט**אח נפשע**

מקרית עזו זה לוט. שנקרא אח

לאצרהס כדכתיב כי אנשים אחים

אנתנו מקרית עזו זה אצרהס

כדכתיב הצטו אל צור חוצבתם:

ומדיינים

אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן

מזל לשני בני אדם שצלו את

פסחיהן אחד אכלו לשום מצוה ואחד אכלו לשום אכילה גסה זה שאכלו לשום מצוה וצדיקים ילכו במ

וזה שאכלו לשום אכילה גסה ופושעים יכשלו במ ^טאמר ליה ר"ל האי רשע קרית ליה נהי דלא קא

עביד מצוה מן המוכחר פסח מיהא קא עביד אלא משל לשני בני אדם זה אשתו ואחותו עמו וזה אשתו

ואחותו עמו לזה נזדמנה לו אשתו ולזה נזדמנה לו אחותו זה שנזדמנה לו אשתו צדיקים ילכו במ וזה שנזדמנה

לו אחותו ופושעים יכשלו במ מי דמי אגן קאמריגן חדא דרך הכא שני דרכים אלא משל ללוט ושתי בנותיו

עמו הן שנתכוונו לשם מצוה וצדיקים ילכו במ הוא שנתכוין לשם עבירה ופושעים יכשלו במ ודלמא

הוא נמי לשום מצוה איכווין ^טאמר רבי יוחנן כל הפסוק הזה על שם עבירה נאמר ^ווישא לוט ^טותשא

אשת אדוניו את עיניה [את עיניו] ^וכי היא ישרה בעיני וירא ^זוירא אותה שכם בן חמור את כל ככר

הירדן ^בכי בעד אשה זונה עד ככר לחם כי כלה משקה ^אאלכה אחרי מאהבי נותני לחמי ומימי צמרי

ופשתי שמני ושיקויי והא מינס מינס אנים תנא משום רבי יוסי בר רב חוני למה נקוד על וי"ו ^יובקומה

של בכירה לומר שבשכבה לא ידע אבל בקומה ידע ומאי הוה ליה למיעבד מאי דהוה הוה נפקא

מינה דלפניא אחרינא לא איבעי למישתי חמרא: ^טדרש רבא מאי דכתיב ^יאח נפשע מקרית עזו

ומדיינים

ואיכא [למיזין] דהא קרא עירפא ליה לאתויי משום דאשתו כגופי דמאי וקצת ברור לה שהפך לה ביום שמוע ואפ"ה צריך

כפרה. אבל בתו לא ברור לה כולי האי שבאיה הפך לה. וקרא מציעאה נמי איירי בעברה המאורסה שבאיה ובעלה מפירין

נדריה ולא ברור לה כולי האי והשתא נמי נוחא דצריכי הני ג' קראי: כיוצא בדבר אתה אומר והוא לא ידע ואשם. גבי

אשם תלוי כתי' ודריש לה ר' יעקבא בחתיכה אחת וקרא ענינא ^א דריש ליה איסי בן יהודה לב' חתיכות ותירוניהו צריכי

כדמפ: אבל ב' חתיכות דאיקבע איסורא. ולא הוצרך התלמוד לומר ואי אתמר ב' חתיכות דמשמע דקרא לא משמע

ב' חתיכות אלא מיתורא דרשי' ליה: נהי דלא עביד פסח מן המוכחר מצוה מיהא קעביד. וא"ת והא משמע פ' הגזול

אם היה יכול לעשות אם הוא כבר שבע אין לו מלמנע מלאכול ואין ראו לקרותו רשע אם

אכלו. ובההיא אמרי' האוכל אכילה גסה ביה"כ טעור והכא מיירי שהוא שבע הרבה אבל אינו קץ במאכל: דהא

דאשם תלוי כתי' ודריש לה ר' יעקבא בחתיכה אחת וקרא ענינא ^א דריש ליה איסי בן יהודה לב' חתיכות ותירוניהו צריכי

כדמפ: אבל ב' חתיכות דאיקבע איסורא. ולא הוצרך התלמוד לומר ואי אתמר ב' חתיכות דמשמע דקרא לא משמע

ב' חתיכות אלא מיתורא דרשי' ליה: נהי דלא עביד פסח מן המוכחר מצוה מיהא קעביד. וא"ת והא משמע פ' הגזול

אם היה יכול לעשות אם הוא כבר שבע אין לו מלמנע מלאכול ואין ראו לקרותו רשע אם

אכלו. ובההיא אמרי' האוכל אכילה גסה ביה"כ טעור והכא מיירי שהוא שבע הרבה אבל אינו קץ במאכל: דהא

דאשם תלוי כתי' ודריש לה ר' יעקבא בחתיכה אחת וקרא ענינא ^א דריש ליה איסי בן יהודה לב' חתיכות ותירוניהו צריכי

כדמפ: אבל ב' חתיכות דאיקבע איסורא. ולא הוצרך התלמוד לומר ואי אתמר ב' חתיכות דמשמע דקרא לא משמע

ב' חתיכות אלא מיתורא דרשי' ליה: נהי דלא עביד פסח מן המוכחר מצוה מיהא קעביד. וא"ת והא משמע פ' הגזול

אם היה יכול לעשות אם הוא כבר שבע אין לו מלמנע מלאכול ואין ראו לקרותו רשע אם

אכלו. ובההיא אמרי' האוכל אכילה גסה ביה"כ טעור והכא מיירי שהוא שבע הרבה אבל אינו קץ במאכל: דהא

דאשם תלוי כתי' ודריש לה ר' יעקבא בחתיכה אחת וקרא ענינא ^א דריש ליה איסי בן יהודה לב' חתיכות ותירוניהו צריכי

כדמפ: אבל ב' חתיכות דאיקבע איסורא. ולא הוצרך התלמוד לומר ואי אתמר ב' חתיכות דמשמע דקרא לא משמע

ב' חתיכות אלא מיתורא דרשי' ליה: נהי דלא עביד פסח מן המוכחר מצוה מיהא קעביד. וא"ת והא משמע פ' הגזול

אם היה יכול לעשות אם הוא כבר שבע אין לו מלמנע מלאכול ואין ראו לקרותו רשע אם

אכלו. ובההיא אמרי' האוכל אכילה גסה ביה"כ טעור והכא מיירי שהוא שבע הרבה אבל אינו קץ במאכל: דהא

דאשם תלוי כתי' ודריש לה ר' יעקבא בחתיכה אחת וקרא ענינא ^א דריש ליה איסי בן יהודה לב' חתיכות ותירוניהו צריכי

כדמפ: אבל ב' חתיכות דאיקבע איסורא. ולא הוצרך התלמוד לומר ואי אתמר ב' חתיכות דמשמע דקרא לא משמע

ב' חתיכות אלא מיתורא דרשי' ליה: נהי דלא עביד פסח מן המוכחר מצוה מיהא קעביד. וא"ת והא משמע פ' הגזול

אם היה יכול לעשות אם הוא כבר שבע אין לו מלמנע מלאכול ואין ראו לקרותו רשע אם

אכלו. ובההיא אמרי' האוכל אכילה גסה ביה"כ טעור והכא מיירי שהוא שבע הרבה אבל אינו קץ במאכל: דהא

דאשם תלוי כתי' ודריש לה ר' יעקבא בחתיכה אחת וקרא ענינא ^א דריש ליה איסי בן יהודה לב' חתיכות ותירוניהו צריכי

כדמפ: אבל ב' חתיכות דאיקבע איסורא. ולא הוצרך התלמוד לומר ואי אתמר ב' חתיכות דמשמע דקרא לא משמע

ב' חתיכות אלא מיתורא דרשי' ליה: נהי דלא עביד פסח מן המוכחר מצוה מיהא קעביד. וא"ת והא משמע פ' הגזול

עין משפט

נר מצוה

זו א מיי' פ"ב מהל'

נדרים הלכ' יע סמנ'

לאון נמ:

יה ב ג מ ג' עס

